

Årsrapport 2024

Temagrupp barn och unga

Datum: 2024-12-16

Sammanfattning och analys

Sammanfattning av gruppens arbete under det gångna året

Samverkan i Temagrupp barn och unga utgår från barnrättsperspektivet enligt lagen om Barnkonventionen. Temagruppen samverkar för en realisering av "den röda tråden" i vårdssamverkansstrukturen; VVG – LGS – Temagrupper – NOSAM, som del i ett sammanhang. Temagruppen samverkar utifrån uppdrag som styrs från länsgemensamt överenskomna styrdokument som riktas till målgruppen barn och unga, samt från delregionalt överenskomna styrdokument:

- [Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård](#),
- [Överenskommelse Samverkan barn och ungas hälsa](#)
- [Handlingsplan Psykisk hälsa](#)
- [Riktlinje för SIP](#)
- [Samverkansplan](#)
- [Tillämpningsanvisningar för Samverkan för barns och ungas hälsa.](#)

Uppdragen riktas till parterna för vård och omsorg i samverkan: socialtjänst, förskole- och skolverksamhet, primärvård, specialiserad vård och tandvård.

Temagruppen ser med oro på hur prioritering av samverkansfrågor för målgruppen barn och unga minskar i Göteborgsområdet till förmån för andra målgrupper både på den lokala och den delregionala vårdssamverkansnivån. Samtidigt signalerar vård, skola, omsorg och brukarorganisationer om bristande samordnat stöd inte minst till den växande målgruppen utvecklingsrelaterade funktionshinder. Temagrupp barn och unga har precis som tidigare samverkat med hög delaktighet för att långsiktigt och kontinuerligt ge förutsättningar för ökad tillit och förståelse mellan parterna med barnens bästa i fokus. Under året har temagruppen haft fem halvdagsmöten, temagruppens beredningsgrupp har haft åtta möten, och Temagrupp barn och ungas referensgrupp för delaktighet har genomfört fyra möten. Temagrupp barn och ungas möte avslutas med frågan: hur har dagens möte gjort skillnad för barn och unga?

2024 har präglats av LGS omgörning mot gemensam handlingsplan och tydligare ledning och styrning, och av temagruppens ansvar för tilldelade statliga stimulansmedel till insatser i samverkan mellan kommun och region riktat till barn och ungas psykiska hälsa i Göteborgsområdet, enligt målen i Handlingsplan psykisk hälsa. Detta ansvar handlar dels om uppföljning av 2024 års satsningar, dels om beredning av förslag till 2025 års satsningar.

Temagrupp barn och unga har utlyst medel till lokal samverkan för tidiga samordnade insatser för att motverka psykisk ohälsa, vilket är ett effektivt sätt att minska vårdtyngden för specialistnivån. Många ansökningar inkom varav åtta lokala pågående samverkaninsatser/team kunde beviljas stöd för 2024. Temagruppen ser att satsningar till mindre och redan pågående samverkansinsatser där kostnaderna kan fördelas mellan två samverkande huvudmän ökar förutsättningarna för implementering i ordinarie verksamhet av kommun och region. Läs mer på webben [Psykisk hälsa barn och unga](#). Årsrapport och redovisning för 2024 delges LGS via temagruppen.

Temagruppen har under 2024 berett underlag till LGS för nya tilldelade statliga medel riktat till barn och ungas psykiska hälsa för 2025. Temagruppen lyfte fram behovet av samverkan för målgruppen barn med obesitas där samsjuklighet med utvecklingsrelaterade funktionshinder och problematisk skolfrånvaro är mycket vanligt. Temagruppen fördjupade dialogen tillsammans med brukarorganisationer. Behovet finns, dock är en sådan satsning svår att rikta till dem med störst behov, och dessutom dyr vilket innebär svårigheter med implementering. Tillsammans med tidsbegränsningen som är kopplat till statliga medel valde temagruppen att inte gå vidare med fortsatt beredning av sådana riktade insatser.

Förutom fortsatt stöd till 2024 års satsningar har fyra ansökningar kunnat beviljas stöd för 2025: Ungdomsmottagningars uppsökande uppdrag dels riktat till unga med funktionsvariationer, dels till unga män, samverkan enligt modell "Dans för hälsa" riktat till målgruppen unga tjejer med återkommande psykosomatiska besvär, samt stöd vid uppstart av pilot Småbarnsteam i Göteborg.

Temagruppen har under 2024 även utvecklat samverkan i:

- Dialog om Barnuppdraget – VGRs uppdrag att barnsäkra omställningen till Nära vård för barn och unga – för att dra nytta av varandras pågående arbete och minska parallella insatser. Information om pilot Småbarnsteam i Göteborg.
- Dialog om hur samverkan kan förbättras för små barn med misstänkt intellektuell funktionsavvikelse. Stödet vid uppstart av pilot Småbarnsteam i Göteborg är ett steg mot att tillsammans tydligare stötta dessa barn och deras familjer.
- Dialog med [Utvecklingscentrum för barns psykiska hälsa](#) om det stöd de erbjuder kommun och region att implementera evidensbaserade metoder för föräldrastöd, skolmodeller och utökade hembesök att tidigt fånga psykisk ohälsa i familjer.

Utvecklingsområden och åtgärder för ökad måluppfyllelse

Samordning av insatser med stöd av verktyget SIP behöver vidmakthållas så att samordningen sker i ett individ-/barnrätts- och familjecentrerat perspektiv.

Temagrupp barn och unga behöver fortsätta med att öka förutsättningarna för samverkan och tillit mellan kommun och region enligt uppdragen i Färdplan Nära vård. Det innebär

fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete, tidig upptäckt och tidiga samordnade insatser för effektiva personcentrerade insatser. Det innebär också stöd till den lokala samverkan och fortsatt utveckling av dialogen med brukar- och barnrättsorganisationer i Temagrupp barn och ungas Referensgrupp för delaktighet. Temagruppen behöver intensifiera samverkan så att barn, unga och deras familjer ska uppleva att de kommit rätt med sina frågor – för ett familjecentrerat arbetssätt. Att utjämna skillnader i hälsa, som är vårdssamverkan i Göteborgsområdets övergripande mål, innebär fokus på att barn och unga lyckas i skolan, vilket både kommun och region lyfter fram som strategiskt mål och en av de viktigaste hälsfaktorerna för barn och unga.

Mål, aktivitet och utfall

Mål	Aktivitet	Uppföljning
Verka för lokalt samverkansarbete för barns och ungas hälsa	Temagruppen verkar för användningen av Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa som ett stöd i det lokala samverkansarbetet för barn och unga. Temagruppen uppdaterar och gör en mindre revision av tillämpningsanvisningarna. Tillämpningsanvisningar reviderade - Samverkan i Göteborgsområdet	Återkoppling och synpunkter från NOSAM och brukar- och barnrättsorganisationer omhändertas i uppdaterade Tillämpningsanvisningar och förbättras hemsida
	Öka användningen av SIP för barn och unga som ett verktyg i arbetet med tidiga insatser. (Även sk "intern-SIP")	Årsrapport från utvecklingsledare SIP inom Kommun och sjukvård, samverkan i Göteborgsområdet.
	Temagruppen verkar för införande av gemensam digital samverkansyta som inkluderar målgruppen barn och unga enligt uppdrag i SIP-riktlinjen och Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa.	Dialog med GITS gällande SAMSA vs kommande Samvy där temagruppen tyvärr konstaterade att det i dagsläget inte ser ut att finnas förutsättningar för införande av IT-systemet SAMSA för barn och unga i Göteborgsområdet.
Uppmärksamma Barn som anhörig, även syskon.	Barnrättsorganisationen Maskrosbarn stödjer ungdomar som har föräldrar som mår psykiskt dåligt eller har ett missbruk och ingår i Temagrupp barn och ungas referensgrupp. Organisationen har tillsammans med	Samarbetet mynnar ut i checklista och ungdomsanpassat material som elevhälsoteamen kan använda i kontakten med barn och unga som

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<p>ungdomar och Göteborgs stad tagit fram områden som ungdomarna ser som problem i samband med psykisk hälsa. En av punkterna är att se över hur orosanmälningar görs, kommuniceras och mottas. Utvecklingsarbetet har delgetts temagruppen för förbättrad samverkan och ökad personcentrerade insatser mellan socialtjänst, elevhälsa och berörda unga inom Maskrosbarn.</p>	<p>behöver stöd. Det syftar till att öka förtroendet hos ungdomar både för elevhälsan och socialtjänsten och på så sätt minska de hinder som unga idag beskriver att det känner inför att berätta hur dom mår.</p>
<p>Tidiga insatser i samverkan – tidigt identifiera psykisk ohälsa</p>	<p>Temagrupp barn och unga ansvarar för tilldelade statliga stimulansmedel i samverkan till barn och unga enligt målen i Handlingsplan Psykisk hälsa i Västra Götaland</p> <p>Året har präglats av beredning av kommande satsningar 2025 samt uppföljning av 2024 års satsningar i samverkan.</p> <p>Satsningar 2024:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Team socialtjänst Sydväst, brottsförebyggande för unga med risk för kriminalitet. Samverkan polis, psykiatri, skola, funktionsstöd. • Härryda team Rävlanda (vårdcentral, socialtjänst, elevhälsa) för tidig upptäckt och tidiga insatser vid oro för familjer. Proaktiv SIP vb. • Öckerö HLT-team (Hälsa-Lärande-Trygghet) för strukturerat tidigt samordnat stöd. SIP vb. Styr-, lednings- och operativ grupp. • Mölndals Team mot problematisk skolfrånvaro (socialtjänst, skola, UPH, obesitasprojektet) förstärks med logopedresurs. • Mölndal Barnhälsoteam (socialtjänst, förskola) förstärker samverkan med BVC och familjecentraler för tidig upptäckt av social problematik och familjers behov av stöd. 	<p>Se årsrapporter.</p>

Mål	Aktivitet	Uppföljning
	<ul style="list-style-type: none"> • Utifrån Små barn Nordost (bhv, psykologmott. små barn, SBUA, hab, logopedi, förskola) ges utbildningsinsatser till förskolan och bhv. För tidig upptäckt och tidiga insatser vid utvecklingsrelaterade funktionshinder. • Föräldrastödjare från specialistvård på Familjecentraler i Nordost (Specialistcentrum barn och unga Angereds Närsjukhus, bhv, familjecentraler i Hjällbo, Angered, Lövgärdet) för förbättrad vårdprocess med tidiga insatser och förbättrad samverkan för barn med ätsvårigheter och deras familjer. • Spädbarnsverksamheten Vårväderstorget, Hisingen – tidiga samordnade insatser i samverkan mellan förskola, vårdcentral och socialtjänst. Familjer rekryteras via bhv-team, Hagamottagningen, familjecentral, socialtjänst. 	
	<p>Satsning på metoden YAM med särskilt riktade suicidpreventiva statliga stimulansmedel riktas till ungdomar åk 8. Regionhälsans Ungdomsmottagningar har uppdraget att genomföra satsningen.</p> <p>Handlingsplan suicidprevention i Västra Götaland</p>	<p>Se årsrapport.</p>